

**АНАЛІЗ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ОРГАНІЗАЦІЇ**

Сукнов О. М.

Науковий керівник – к.е.н., доц. Мурзабулатова О.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. ЕК,
м. Харків, Українаe-mail: oleh.suknov@nure.ua

Economic security: the key to success. This article explores a range of issues related to the economic security of an organization. The authors provide a thorough understanding of both the theoretical aspects and practical measures necessary to ensure the sustainability and successful functioning of an organization. The article defines the concept of «economic security», identifies the main principles and directions of its provision, and describes the elements of the economic security system.

В умовах жорсткої конкуренції, економічна безпека стає ключовим фактором успіху та стійкості будь-якої організації, саме вона гарантує реалізацію поставлених цілей, захищаючи компанію від різноманітних загроз.

Економічна безпека – це динамічний баланс між внутрішніми можливостями організації та зовнішніми загрозами, що забезпечує стабільне функціонування та досягнення поставлених цілей. Сутність економічної безпеки організації полягає у захисті її фінансових, матеріальних і трудових ресурсів від негативних зовнішніх впливів і факторів, таких як економічні кризи, зміни у законодавстві, конкуренція, корупція та інші загрози. Система управління економічною безпекою організації є комплексом заходів і стратегій, спрямованих на збереження стабільності та успішного функціонування організації в умовах економічних ризиків і загроз.

Суб'єктами економічної безпеки організації можуть бути як її внутрішні структурні підрозділи, так і зовнішні органи, установи або відомства, які забезпечують необхідний і достатній рівень економічної безпеки.

Головні аспекти забезпечення економічної безпеки охоплюють економічну систему організації і всі її складові, до яких спрямовані зусилля з метою гарантування її стійкості та ефективності.

Забезпечення економічної безпеки організації включає в себе виконання ряду заходів, таких як розроблення ефективної стратегії, управління фінансовими ресурсами, мінімізація ризиків, контроль над процесами та операціями, покращення якості продукції та послуг, підтримка корпоративної культури та етики і тощо.

Для забезпечення ефективної діяльності організації необхідно приймати політику, яка б допомагала зменшити вплив різноманітних загроз: як внутрішніх, так і зовнішніх, передбачуваних і непередбачуваних, загальних і місцевих, відкритих і прихованих і так далі. Крім того, важливо не лише запобігати можливим загрозам, а й готуватися до них заздалегідь, що підвищує рівень адаптації організації до економічних змін і сприяє її успішному функціонуванню навіть у складних умовах.

Організація повинна враховувати ряд принципів для забезпечення стійкості роботи системи економічної безпеки.

До основних напрямів забезпечення економічної безпеки організації можна віднести:

- забезпечення фінансової самостійності та стабільності організації;
- досягнення технологічної автономії та підвищення конкурентоздатності технічних ресурсів;
- залучення кваліфікованого персоналу та розвиток їх інтелектуального потенціалу;
- мінімізація впливу виробничої діяльності на довкілля;
- забезпечення правової захищеності всіх аспектів діяльності організації;
- забезпечення безпеки співробітників, капіталу, майна та комерційних інтересів.

Основні принципи забезпечення економічної безпеки організації:

- законність: діяльність заснована на відповідності законодавству та іншим нормативним актам;
- дублювання: створення копій засобів захисту для забезпечення надійності;
- своєчасність: вжиття заходів з попередження загроз економічній безпеці на ранніх стадіях;
- плавність: здійснення діяльності з забезпечення економічної безпеки на основі єдиного плану;
- безперервність: постійне функціонування системи економічної безпеки без перерв;
- комплексність: використання всіх ресурсів усіх підрозділів організації через різноманітні заходи без надання пріоритету жодному конкретному виду захисту;
- удосконалення: постійне вдосконалення заходів, методів та засобів захисту;
- централізація управління: робота системи за єдиною методологією та незалежність від окремих факторів.

Забезпечення економічної безпеки організації включає такі компоненти:

1. Оцінка ризиків, що допомагає визначити потенційні загрози і розробити стратегії їх уникнення.

2. Впровадження заходів з захисту інформації, таких як контроль доступу та шифрування даних.

3. Розроблення планів аварійної евакуації та відновлення для надзвичайних ситуацій.

4. Навчання персоналу щодо заходів забезпечення безпеки та реагування на загрози.

5. Проведення контролю і аудиту систем безпеки для виявлення слабких місць.

6. Співпраця з правоохоронними органами у разі виникнення злочинних подій.

7. Розробка планів управління кризовими ситуаціями для швидкого реагування на фінансові кризи та інші непередбачені обставини.

Ефективне вжиття заходів для забезпечення економічної безпеки є важливою передумовою для успішної діяльності та збереження репутації організації. Отже, економічна безпека є ключовим аспектом її функціонування, що вимагає системного підходу і постійного контролю. Забезпечення економічної безпеки включає в себе широкий спектр заходів, спрямованих на зменшення ризиків та зміцнення фінансової та економічної стійкості організації.

Список використаних джерел

1. Polozova T., Stepanenko S., Murzabulatova O., Ponomarov S. Specific of the creation and functioning of the financial and economic security system of business entities. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. Том. 8. № 3. С. 70-77.

2. Правдивець О. М. Економічна безпека, як найвища функція держави. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2022. № 2(66). С. 40-43. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-66-40-43>.

3. Козловський С. В. Теоретико-методологічні підходи до визначення категорії «економічна безпека» та складових економічної безпеки України. *Економіка та держава*. 2016. № 6. С. 37-42.

4. Ярова Ю.О. Структура економічної безпеки підприємства в умовах кризи. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2016. № 13. С. 257-263.

5. Станкевич Н.А., Карплюк О.О. Сутність економічної безпеки підприємства. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування ефективної моделі розвитку підприємства в умовах ринкової економіки». Житомир: ЖДТУ, 2016. С. 207-208.